

СТАНОВИЩЕ

от

професор д-р Дарина Пеева Зиновиева ,

член на научно жури за защита на дисертацията **„ПРИНЦИПИ НА БЪЛГАРСКОТО ЕКОЛОГИЧНО ПРАВО**, с автор професор д-р Георги Петров Пенчев от Юридически факултет” ПУ”П.Хилендарски, за придобиване на научната степен „доктор на юридическите науки”, област на ВО 3. Социални, стопански и правни науки, направление 3.6 право /Административно право и административен процес/.

Уважаеми господин председател на Научното жури,

Със заповед № Р33-4481 от 18.09.2017 г. на Ректора на ПУ”П.Хилендарски” съм назначена в състава на научно жури за защита на дисертация за придобиване на научната степен „доктор на юридическите науки”.

1. Общи данни за автореферат, оригиналност на темата, структура на труда

Георги Петров Пенчев е бил научен сътрудник в Института за държавата и правото – БАН, а от 1999 г. до сега е професор в ЮФ на ПУ.

Видно от творческата биография и публикациите Георги Петров Пенчев постепенно изгражда цялостна научна представа за публичноправната юридическа регулация на екологията и опазването на околната среда.

Дисертационният труд представлява продължение на тези негови научни изследвания в сферата, като придава пълнота и завършеност на по-важните

правни проблеми в отрасъла. В този смисъл и в автореферата си пояснява, че научните приноси са от категорията „обогатяване на съществуващите знания“. Отделно от цялостното му научно творчество, авторът е работил и целенасочено по темата на труда, публикувайки трудове, описани накрая в автореферата.

Дисертационният труд е оригинален авторски избор, поради следните аргументи: висока обществена значимост на дейностите, свързани с опазване на околната среда, защита правата на лицата, свързани с екологията, оптимизиране на държавно то управление на дейностите, свързани с опазване на околната среда и контрол върху дейностите. Безспорно, всичко това се реализира чрез прилагане и спазване на принципи в правото, които авторът анализира, категоризира и дава препоръки за законосъобразното им прилагане.

В правната ни доктрина липсва цялостно научно изследване по тази тема.

Авторът е отразил коректно в автореферата методиката на работата, съдържанието на труда, приносите.

Структурата на дисертационния труд е много добра като систематика и включва увод, три глави, заключение и библиография .

2. Кратък анализ на труда и оценка

При анализа на труда прави впечатление поставените цел и задачи /стр.2 от Увода/, с което се дава възможност да се проследи тяхното постигане чрез целия анализ в труда и откритите в края изводи/с.313-317/ .

Правилно авторът отбелязва сложността на изследването, поради интердисциплинарния характер на проблемите, свързани с

опазването на околната среда- юридически, социологически, философски, от една страна и от друга- прилагането на принципите в различните отрасли на правото.

В тази връзка проличава умението на автора от цялата панорамност на въпросите, да изведе във фокус, това, което е необходимо за нуждите на правоприлагането в екологичното право.

В увода той сочи още наличието на много и различни доктринерни тези по отделни въпроси, взаимовръзката на изследването с други отрасли в правото, което допълнително усложнява анализа. В цялостния труд коректно представя отделните доктринерни тези, а когато те си противоречат, той аргументира свое авторово виждане /напр. стр.165/.

Считам, че авторът е успял да постигне поставената цел.

В глава Първа той описва фундамента на проблема, като поставя акцент върху общата теория на правото и елементи от другите отрасли в правото, свързани с темата на дисертацията. Авторът подробно разглежда както българската, така и чуждестранната правна доктрина. Обосновава идентичността на така нар. „основни начала“ и „принципи и пояснява избора си при ползването в целия труд на понятието „принципи.”

Позитивна оценка заслужават изводите, свързани с начина на формулирането им, като изводът на автора е, че може да са изрично уредени в закон, но може и да бъдат изведени чрез тълкуване. Добър е анализа на автора и изводите му относно стабилност, последователност и трайност във времето на приложимите принципи.

Авторът разглежда и една от най-дискусионните тези в доктрината- дали принципите на правото имат качеството на особен тип правни норми.

Изводите му са интересни и приноси, и заслужават положителна оценка.

Във Втора глава авторът анализира принципите на екологичното право на Европейския съюз, както и тези в международното екологично право. Той сочи принципи в международните договори, по които участва и държавата ни, с което допринася за развитието на българската доктрина, а и изводите му биха се ползвали в доктрината на чужди държави. Силен е анализа на автора за общоотрасловите принципи на първичното екологично право на ЕС по чл.191, § 2, изр.2 от ДФЕС относно превенцията и отстраняването на замърсяването на околната среда при източника. Заслужават положителна оценка авторските изводи за необходимостта от някои редакции на разпоредбите от анализирани директиви, както и извода му за избягване на конкретна уредба в актове от вторичното европейско право, поради динамиката и нетрайността, което би довело до проблеми в правоприлагането.

Авторът изследва принципите в така нар. „меко право”, което е актуално в последните години у нас и запълва празнота в правната ни доктрина.

Анализите на обема от конвенции и изводите от тях заслужават положителна оценка.

В глава Трета фокусът на изследването се стеснява до екологичното право като отрасъл на правната система на Република България и приложимостта на принципите в него.

Заслужава внимание открояването от автора на така нар. специфики на принципите на екологичното право, които са приложими основно там. В параграф 2 на тази глава авторът разглежда общоотраслови принципи, а в параграф 3 – подотраслови принципи.

Анализът на двата вида е подробен, задълбочен, подплатен с примери от приложимо българско законодателство и доктринерни тези. С приносен характер са предложенията на автора за оптимизиране на редица приложими актове, като напр. Закона за управление на отпадъците, Закона за водите, Закона за лова и опазване на дивеча, Закона за почвите.

3. Заключение:

В цялостност дисертационният труд съдържа стойностни и задълбочени анализи на автора в многоотраслов аспект на приложимостта на принципите в регулацията на екологичното право. Целият анализ на проблемите, обаче, авторът подчинява на публичноправните аспекти. Положителна оценка заслужават познанията в европейското законодателство, международните договори и съдебната практика в тази област. Предложенията de lege ferenda са приноси.

Считам, че представеният дисертационен труд е стойностен, актуален, обхванен и с приносен характер.

Поради това и изложеното в становището, намирам, че дисертационният труд категорично има качества за присъждане на научната степен „доктор на науките“ на професор д-р Георги Петров Пенчев **и предлагам на научното жури да гласува положително, като присъди научната степен доктор на науките“ на професор д-р Георги Петров Пенчев**, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, направление 3.6 право / Административно право и административен процес/.

18.11.2017г.

проф. д-р Дарина Зиновиева